

”Kaiken kaikkiaan mä oon ihan tyytyväinen siihen, että Ruuti on Helsingissä.”

Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän käyttäjälähtöinen arviointi

IIKKA LOVIO, MARKUS TAMMI & SUSANNA HEINO

PALMU

Sisältö

1. Johdanto
2. Menetelmät ja arvioinnin kohderyhmät
3. Vaikuttamiskokemuksen aikaansaaminen tarkoittaa eri asioita eri nuorille
4. Toimintamuotojen jäsenys ja arviointi nuorten näkökulmasta
5. Ruuti-kokonaisuus ja brändi
6. Kaikki ei ratkea paremmalla viestinnällä
7. Kehitysajatuksia ja skenaarioita

Johdanto

PALMU

Toiminnan ja neuvottelun demokratiaa

- Edustuksellisen vaikuttamisjärjestelmän – nuorisovaltuuston – sijasta Helsinki on valinnut tien, jossa nuorten vaikuttamismahdollisuuksia tuetaan moninaisemmin keinoin.
- Ajatus nojaa siihen, että kansalaistoiminnan ja neuvottelevan nuorisopolitiikan valinta lisää laajemman joukon osallisuuden kokemuksia kuin yksi ja selkeästi ymmärrettävä malli.
- Yhteiskuntateoreettinen argumentti valitulle lähestymistavalle on, että vahva kansalaisyhteiskunta on toimivan edustuksellisen demokratian edellytys.
- Käytännössä edustuksellisuus - Ruudin ydinryhmän ja oppilaskunnan hallitusten muodossa - ja kansalaistoiminnan tukeminen kulkevat Ruudissa rinnakkain.
- **Pidämme valittua tietä oikeana: vaikuttamiskokemuksen synnyttäminen pientä joukkoa laajemmalle vaatii erilaisia tekoja ja toimintamuotoja.**

4

PALMU

RUUDIN TAVOITE:

***Jokaisella
helsinkiläisellä
nuorella on vähintään
yksi vaikuttamis-
kokemus vuodessa.***

PALMU

Ruudin tavoite

- Tavoite on selkeä eikä sen tule olla yhtään vähempää kunnianhimoinen
- Tavoite on hyvä, koska se on mitattavissa oleva, jolloin se auttaa priorisoimaan tekemisiä sen saavuttamisen eteen
- Edellytyksenä on, että ymmärretään, mitä vaikuttamisen kokemus tarkoittaa erilaisille nuorille

Arvioinnin lähtökohdat ja päämäärä

- Arvioinnissa on tarkasteltu Ruudin ydintoimintoja Ruudin tavoitteen näkökulmasta.
- Tarkoitus on paikantaa ne osa-alueet, joiden kehittäminen todennäköisimmin lisääisi vaikuttamiskokemuksia nykyistä laajemmalle nuorten joukolle. Tämä tapahtuu huomioimalla:
 - Nuorten lähtökohdat, motivaatiot ja preferenssit toimintatavoille
 - Tuottajien näkökulma: kaupunkikoneiston kyvyt ja mahdollisuudet
- Arvioinnin tarkoitus on auttaa keskustelemaan toiminnan suuntaamisen painopisteistä

Ruudin saavutuksia

Ruudin saavutuksia

- Helsingin poliitikoilta ja virkamiehiltä laaja konsensus sille, että kaupungissa nuorten osallisuutta toteutetaan monimuotoisemmin kuin vain nuorisovaltuuston kautta
- Osallistuvan budjetoinnin toimintamallin kehittäminen nuorille ja sen laajentaminen koko Helsingin kattavaksi toiminnaksi
- Nuorten mahdollisuus tehdä aloitteita
- Nuorten aloitteena tulleen kesäsetelin käyttöönotto
- Ruuti tuonut eri virastoihin osallisuuspuheen ja antanut esimerkkejä ja työkaluja siihen, millaisilla tavoilla nuoria voi omaan toimintaan osallistaa.
- Kouluterveyskysely: oppilaiden osallisuuskokemus kouluissa kasvanut Ruudin aikana

Osallistava budjetointi ei onnistuisi meidän virastossa ilman Ruutia. Tarvitsee sen tuen toteutuakseen. Virkamies

Pelkkä nuorisovaltuusto ei vastannut enää nykyajan mallia. Ruuti on hyvä kokonaisuus. Virkamies

Ruuti on tuonut mukanaan osallistamisesta puhumisen. Virkamies

Menetelmät ja
arvioinnin
kohderymät

Haastattelut

22

Syvähaastattelua

66

Haastateltua, joista nuoria 45 kpl ja kaupungin työntekijöitä 17 kpl

Keitä haastateltiin:

- Entiset ydinryhmäläiset, 3 henkilöä
- Nykyiset ydinryhmäläiset, 4 henkilöä
- Ammattiopiston opiskelijat, 3 henkilöä
- Lukion opiskelijat, 7 henkilöä
- Yläkoulun oppilaat, 28 henkilöä
- Virkamiehet, 14 henkilöä
- Opettajat, 3 henkilöä
- Nuoriso-ohjaajat, 4 henkilöä
- Pikahaastattelut RuutiExpossa: nuoria 23 kpl, aikuisia 9 kpl

Haastatteluiden painotukset

- Nuorten syvähaastatteluissa haastateltiin sekä oppilaskunnan hallitukseen kuuluvia nuoria että muita nuoria. Haastattelut toteutettiin ryhmähaastatteluina ja niissä keskityttiin kartoittamaan sitä, mitä vaikuttaminen erilaisille nuorille tarkoittaa ja mistä vaikuttamiskokemus heille syntyy. Haastatteluissa tarkasteltiin myös nuorten kokemuksia ja mielikuvia sekä Ruudista yleisesti että sen eri toimintamuodoista ja viestinnästä.
- Kaupungin työntekijöiden syvähaastatteluissa keskityttiin kokemuksiin nuorten osallistamisesta ja osallistumisesta yleisellä tasolla, eri virastojen välisen yhteistyön toimivuuteen ja kokemuksiin ja näkemyksiin sekä Ruudista kokonaisuutena että toimintamuotokohtaisesti.
- RuutiExpossa tehdyissä pikahaastatteluissa kysyttiin nuorten ja aikuisten näkemyksiä erilaisiin vaikuttamistoimintoihin osallistumisesta skenaariokuvien avulla.

Vaikuttamiskokemuksen aikaansaaminen tarkoittaa eri asioita eri nuorille

PALMU

Nuorten erilaiset määritelmät sanalle 'vaikuttaminen'

Sitä, et saa ite tehdä.

Pääsee tekemään valintoja ja päättämään.

Ylipäätään muutoksen aikaansaaminen yhteiskunnassa.

Virallisen vallan kanssa tekemisissä olo.

Voi ilmaista omia mielipiteitä ja niillä vaikuttaa. Somessa, opettajalle, aikuiselle.

Auttaa ihmisiä, vaalit, äänestäminen.

Paremmaksi tekeminen.

Mielipide on vaikuttamista.

Muutos.

Karisma auttaa, taito perustella.

Ei eduskunta ja puhesalit, vaan mielenosoitukset ja talonvaltauksset.

Ei ole ollut mitään tapausta, mihin on halunnut vaikuttaa.

Auttaa jotain asiaa.

Politiikka.

Olla jonkunlaisessa auktoriteettiasemassa tai yhteyksiä sellaiseen.

Taito puhua ihmisten kanssa ja perustella omaa näkemystä.

14

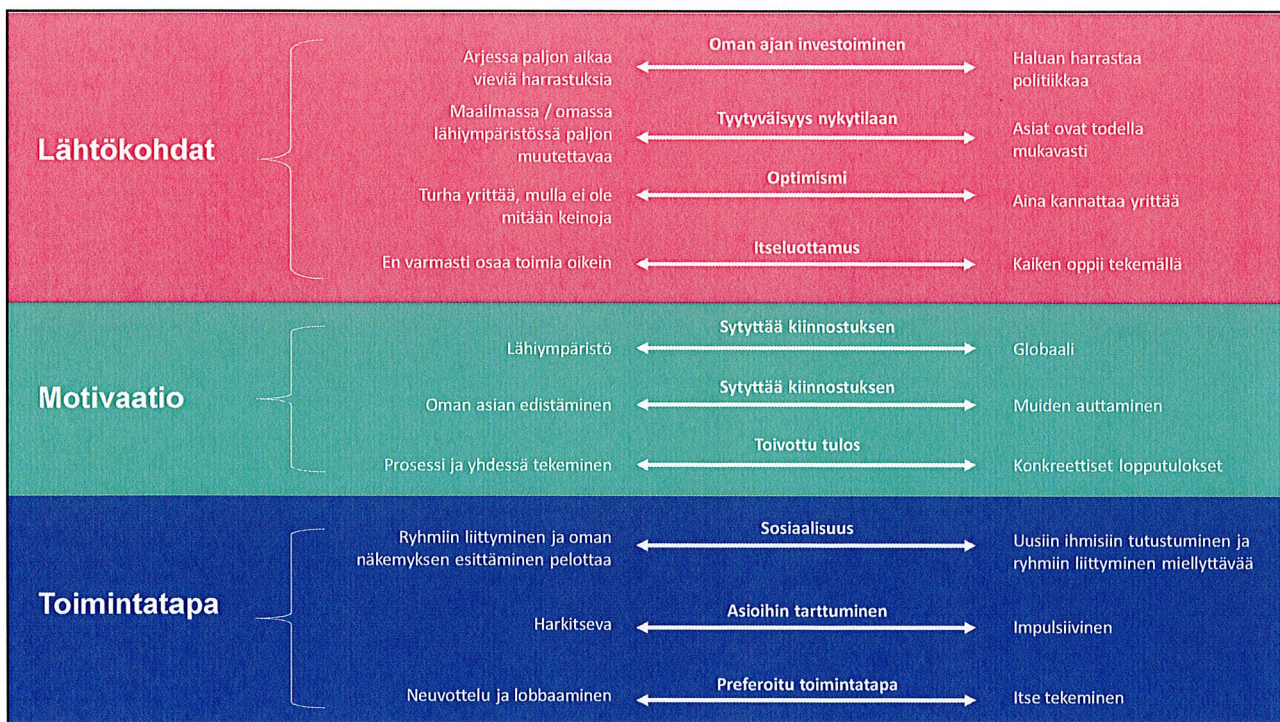
PALMU

Lähtökohdat, motivaatio ja toiminnan preferenssit vaihtelevat

- Lähtökohdat, motivaatio ja toiminnan preferenssit nuorilla vaihtelevat
- Haastatteluissa tunnistimme Ruudin toimintamuotoihin liittyviä nuorten asenteita, lähtökohtia ja motivaatiota kuvaavia ääripäitä, jotka on esitetty janoilla (ks. Seuraava dia) .
- Yksi ja sama nuori saattaa eri elämäntilanteissa ja konteksteissa asemoitua eri kohtiin janalla, sillä käytettävissä olevan vapaa-ajan määrä vaihtelee eri elämänvaiheissa, kiinnostuksen kohteet ja maailmankuva muuttuvat, sosiaaliset taidot joko vahvistuvat tai heikkenevät kertyvien kokemusten kautta. Myös odotukset oman toiminnan lopputuloksesta vaihtelevat eri tilanteissa.

15

PALMU

LÖYDÖS: ”Passiivisuus” tulkitaan liian helposti kiinnostuksen puutteeksi

PALMU

”Passiivisuus” tulkitaan liian helposti kiinnostuksen puutteeksi

1. Käytännössä esteenä on se, **ettei uskota omiin vaikutusmahdollisuuksiin**
2. Käytännössä esteenä on se, **ettei uskota omiin kykyihin**
3. Käytännössä esteenä on pikemminkin se, **ettei toiminnan tapa houkuttele**

1. ”Koulun sisäisiin asioihin vaikuttaminen kiinnostaa vähiten siksi, että mä luulen, ettei siellä voi vaikuttaa mihinkään. Se ei johdu siitä, ettenkö keksisi asioita, joihin haluaisin siellä vaikuttaa.”

2. ”En usko että osaisin toimia siellä (ydinryhmässä) niin kuin kuuluu ja uusiin ryhmiin liittyminen on pelottavaa.”

3. ”Luulin, että Ruuti on vain ydinryhmäläisten toimintaa. En tiennyt että se on kaikkea muutakin. Enemmän kiinnostaa vaikuttaa urheilumahdollisuuksiin omassa ympäristössä kuin yleisesti nuorten asioihin kaupungissa. Toimintatavan pitää olla sellaisia, etten sitoudu vuodeksi johonkin epämääräiseen.”

LÖYDÖS:

**Nuoria ei pidä
suojeilla
pettymyksiltä, vaan
katteettomilta
lupauksilta**

"Toki harmittaa jos juttu ei toteudu, mutta jos syistä voidaan keskustella, niin me voidaan parantaa meidän ehdotusta. Enemmän harmittaa kyllä/ei vastaukset.

PALMU

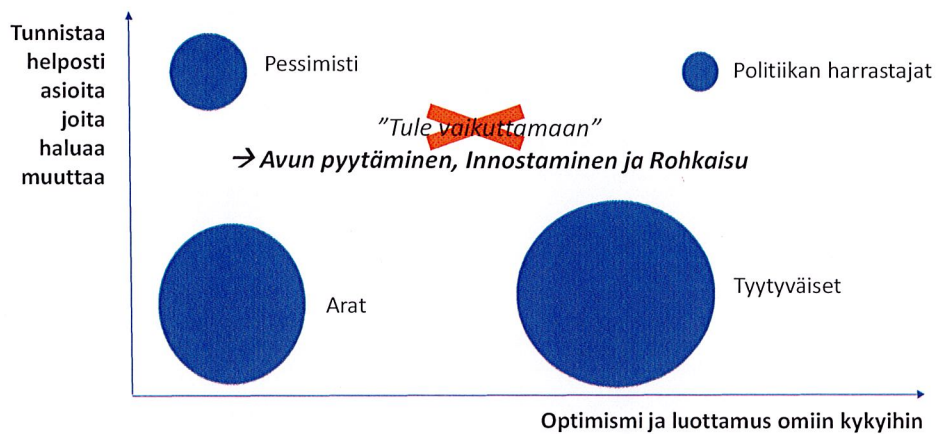
LÖYDÖS:

**Vaikka nuorisossa ei
piile näkyvää isoa
kapinahenkeä, se ei
tarkoita, etteikö
vaikuttamiskokemuksia
kaivata**

"Vaikuttaminen on sitä että sä olet tekemässä jostain asiasta paremman, missä sä tunnistat oman panoksen. En mä kutsu sitä vaikuttamiseksi, vaan katufestarin järjestämiseksi"

PALMU

Nuorten 4 vaikuttajaprofilia

21

PALMU

Toimintamuotojen
jäsenitys ja arviointi

PALMU

Aktivismin tukeminen

- Toimintaryhmät ja omaehtoisen tekemisen tukeminen
- Nuorten aloiteoikeus

Aloitteet

Toimintaryhmä

Osallistuva budjetointi ja yhteissuunnittelu

- Nuorisosiankeskus: RuutiBudjetti
- Koulujen Ruuti-raha
- Koulun sisäisiin asioihin vaikuttaminen

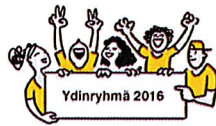

Edustuksellinen toiminta

- Ydinryhmä
- Oppilaskunnan hallitukset

Oppilaskunnan hallitus

Tapahtumat

- RuutiExpo
- Päätäjämitti
- Oppilaskuntapäivät ja Ylipormestarin oppilaskuntapäivät

23

Aktivismin tukeminen: toimintaryhmät

Vetovoimatekijät

- Mahdollisuus päästä vaikuttamaan täsmällisesti itseä kiinnostavaan asiaan itselle luontevalla tavalla
- Mahdollisuus tuottaa vaikuttamisen kokemuksia altistumatta konflikteille muiden nuorten kanssa
- Kiinnostaa, jos ei edellytä niin paljon sitoutumista kuin esimerkiksi ydinryhmä tai oppilaskunnan hallitus
- Oman idean toteutukseen tai edistämiseen rohkaisua aikuisilta ja samanmieliseltä porukalta
- Muiden onnistumisten kokemuksista kuuleminen
 - Koulu, kaverit
 - Instagram, Snapchat

24

Haasteet

- Toimintamuoto suurimmalle osalle tuntematon osa Ruutia: mitä se tarkoittaa, kuka saa perustaa ja miten se tehdään?
- Jos viestitään Ruuti-brändin kautta "Ruuti-toimintaryhmänä", mielletään helposti liian raskaaksi ja aikaavieväksi:
- Usko omaan vaikutusmahdollisuuksiin ja kykyihin heikko, varsinkin jos vaatii lobaamista ja neuvottelua
- Pelko että aikuiset lannistavat "liian hullut ideat"

PALMU

Aktivismin tukeminen: Aloitteet

Vetovoimatekijät

- Nuorista itsestään lähtevää toimintaa, joka ei ole aikaan sidottua
- Mahdollisuus päästä vaikuttamaan täsmällisesti itseä kiinnostavaan asiaan
- Kevyt tapa vaikuttaa, sillä ei edellytä samanlaista sitoutumista kuin esimerkiksi ydinryhmä tai toimintaryhmät
- Aloitteen muokkaamiseen voi saada aikuisilta tukea
- Muiden onnistumisten kokemuksista kuuleminen (esim. Kesäseteli)
 - Koulu, kaverit
 - Instagram , Snapchat

Haasteet

- Toimintamuoto suurimmalle osalle tuntematon: kuka voi tehdä aloitteen ja miten se tehdään?
- Profiloituu ydinryhmän tekemäksi toiminnaksi
- Usko yhden ihmisen vaikutusmahdollisuuksiin heikko
- Kunnan perustelujen puuttuminen vastauksista
- Vaikuttamisen kokemus jää helposti ohueksi, koska vastauksen saaminen kestää kauan eikä prosessiin voi osallistua

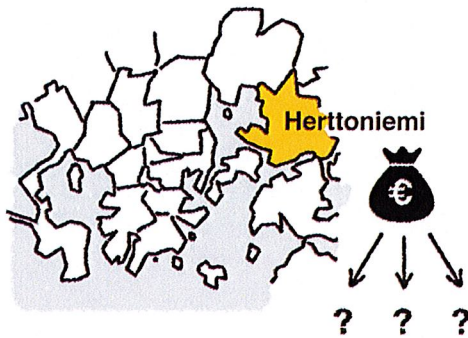
Aktivismin tukeminen

Oppi

- Mikäli toimintamuotoja markkinoidaan "Ruuti-toimintana" ilman, että alleviivataan tekemisen sisältöä, syntyy helposti oletus, ettei se ole tarkoitettu kuin Ruudin ydinryhmäläisille

Pitääkö olla ydinryhmäläinen mukana, että saa perustaa toimintaryhmän?

Osallistuva budjetointi ja yhteissuunnittelu: RuutiBudjetti

Ollaan kuultu. Hyvä, että voi vaikuttaa, mutta vähän hämärää.

Osallistuva budjetointi pienimuotoisesti voisi olla tapa laajentaa meidän viraston toimintaa nuorille. Virkamies

Mä luulen että ne ideat tulee Ruudin ydinryhmältä tai nuorisotyöntekijöiltä. - Oppilaskunnan ohjaava opettaja

Sai täyttää paperin, mitä toivoo Helsinkiin.

Kiva, et myös vapaa-ajan juttuihin voi vaikuttaa.

Oon ollut RubuFesteillä. Vain osa koulun luokista pääsi sinne.

Valtava kokonaisuus, joka kulkee käsi kädessä talodemokratian kanssa, työryhmiin innostaminen hankalaa, äänestyksen tulosten perään kuitenkin kysellään

Siellä oli erilaisia tehtäviä. Tuntui sekavalta ja jäi epäselväksi, mistä siellä oli kyse.

On siitä puhuttu jotain ja me äänestettiin siitä kai jotain. Vaihtoehdot oli erilaisia, mut ei tietoa mistä ne ideat tulee sinne.

PALMU

27

Osallistuva budjetointi ja yhteissuunnittelu: RuutiBudjetti

Vetovoimatekijät

- Valmis malli, johon nuoret voivat osallistua matalalla kynnyksellä, vaikka heillä ei olisikaan mielessä mitään erityistä asiaa, johon he haluaisivat vaikuttaa
- Toimintamuoto, joka mahdollistaa osallistumisen matalalla kynnyksellä ilman vaatimusta pidempiaikaisesta sitoutumisesta

Haasteet

- Toimintamuoto ei hahmotu kokonaisuutena: miten seurata etenemistä?
- Haastatteluiden perusteella osa nuorista oli osallistunut toimintamuotoon, mutta sen tarkoitus ja merkitys oli jäänyt hämärän peittoon, koska siitä ei ollut kerrottu mitään etukäteen.
- Tuntuuko nuorista ylhäältä annettuun asiaan osallistumalla siltä, että heitä kuunnellaan ja he pystyvät vaikuttamaan asioihin?
- Vaikuttamisen kokemus jää vajaaksi, jos ei saa tietoa siitä, mihin ehdotetut ideat johtavat
- Miten tukea opettajia kertomaan tai tuoda tietoa muuta kautta nuorille?

28

PALMU

Osallistuva budjetointi ja yhteissuunnittelu: Ruuti-raha ja koulun sisäisiin asioihin vaikuttaminen

Vetovoimatekijät

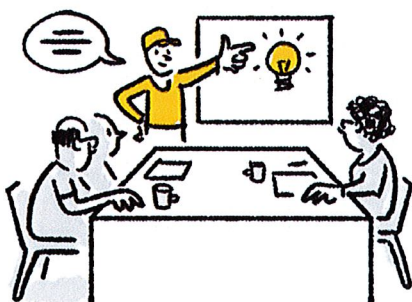
- Mahdollisuus päästä vaikuttamaan oman koulun asioihin matalalla kynnyksellä
- Mahdollisuus vaikuttaa asioihin kouluaikana, jolloin mahdollinen myös niille nuorille, joilla on paljon vapaa-ajan harrastuksia
- Lopputulosten näkeminen lyhyellä aikavälillä

Haasteet

- Pelko siitä, että koulun asioihin vaikuttaminen vie liikaa aikaa koulutöiden tekemiseltä, tulee poissaoloja tunneilta yms.
- Nuorilla ei välttämättä tarpeeksi tietoa tavoista ja mahdollisuuksista, joilla vaikuttaa koulun asioihin
- Usko omiin vaikutusmahdollisuuksiin

Tapahtumat: Päätäjämitti

Opettaa edustukselliseen päätöksentekoon. Virkamies

Tää on se kerran vuodessa juttu. Ydinryhmä pääsee puhumaan monienpäättäjien kanssa.

Paljon lupauksia, mut ei toteutuksia. Kuitenkin arvovaltainen tapahtuma.

Siellä pääsee juttelemaan päättäjien kanssa. Tuli tunne, että kuunnellaan.

Tätä kautta meille on tullut yksi aloite. Virkamies

Eiks tää toimi yhdessä nuorisotalon kanssa?

Korkeemmat tyypit päättää.

Rakenne on hyvä, että päättäjät ja virkamiehet lupaavat viedä asioita eteenpäin. Virkamies

Tulee vähän fiilis, että "maailmaa parannetaan" Virkamies

Tapahtumat: Päätäjämiitti

Vetovoimatekijät

- Tapahtuman hienot puitteet ja arvovaltaiset osallistujat luovat osalle nuorista kokemuksen aikuisten kanssa samalla viivalla olemisesta
- Hyvä toimintamuoto niille, joille vaikuttamisen kokemus muodostuu arvovaltaisen henkilön kanssa keskustelusta

Haasteet

- Suurin osa haastatelluista nuorista ei ollut koskaan osallistunut tapahtumaan
- Tapahtuma profiloituu pitkälti ydinryhmän toiminnaksi
- Tieto asioiden edistymisestä jää hämärän peittoon osallistujille
- Ei tarjoa vaikuttamisen kokemuksia niille nuorille, joille konkreettisen lopputuloksen saaminen on tärkeää
- Miten hallita päättäjien odotuksia siitä miten valmiita ehdotuksia nuorilta tulee

Tapahtumat: RuutiExpo

Kuulostaa ihan kivalta idealta. Siellä voisi ehkä tavata ihmisiä, jotka voi vaikuttaa.

Kuulostaa ihan kivalta idealta. Siellä voisi ehkä tavata ihmisiä, jotka voi vaikuttaa.

Ruudista sai aika vähän tietoa paikan päällä.

Hyvä kokemus. Tuli eri koulusta ihmisiä ja oli hyvä paikka tutustua

Hyvä ja kannustava ilmapiiri. Aion mennä ensi vuonna!

Messumainen meininki, jossa kohdataan. Virkamies

Haastava malli, ettei virkamiehet vaan istuis pöytänsä takana. Miten se toteutetaan niin, et saadaan oman työn tueksi nuorten ajatuksia. Ei se vaan mee niin suoraviivaisesti, et esitetään yks toive. Virkamies

Siellä oli eri järjestäjä joka oli kiva

Tapahtumat: RuutiExpo

Vetovoimatekijät

- Tapahtumassa siihen osallistuneiden mielestä hyvä ja kannustava ilmapiiri
- Tapahtumassa hyvin ja monipuolisesti esillä eri vaikuttamisen mahdollisuuksia
- Tapahtumaan osallistumisessa matala kynnys, koska mennään oppilaskunnan hallituksen muiden jäsenten tai luokan kanssa

Haasteet

- Tapahtumassa ei välttämättä välity nuorille tietoa Ruudin muista toimintamuodoista
- Miten saada enemmän nuoria osallistumaan: haastatteluiden perusteella iso osa osallistuneista kuului oppilaskunnan hallitukseen.
- Miten luoda tapahtumassa todellisia kohtaamisia nuorten ja aikuisten välillä

Tapahtumat: oppilaskuntapäivät ja yliormestarin oppilaskuntapäivät

Oppilaskuntapäivät

Yliormestarin oppilaskuntapäivät

Ei ole tullut ilmoitusta tällaisesta. Ruotsinkielinen materiaali ei tule aina perille.

Haastavaa, miten saadaan niille nuorille kokemus vaikuttamisesta, jotka eivät osallistu tapahtumaan? Opettaja

Vaikuttamisaspekti enemmän siltä, miten voitais vaikuttaa, ei niinkään tehdä konkreettisesti.

Siellä pääsi keskustelemaan muiden kanssa.

Siellä sai äänestää ja tuli tunne, että voi vaikuttaa.

Huippujuttujen tori oli hyvä juttu!

Oppilaan tutustuvat muiden koulujen oppilaisiin ja ideoihin ja vievät ideoita omaan kouluunsa. Opettaja

Tässä olisi mahdollisuus osallistaa nuorten isoa joukkoa, niin et siitä tulis heterogeenistä, et kaikenlaiset saa äänensä. Virkamies

Tapahtumat: mihin keskittyä?

Oppilaskuntapäivät

Ylipormestarin oppilaskuntapäivät

Päätäjämiiitti

- Miten laajentaa kohderyhmää
- Miten auttaa virkamiehiä nuorten kohtaamisessa: kylmitään ideoihin vaikea reagoida, ei voida olettaa, että nuoret tietävät kenen päätösvallassa mikäkin asia on

RuutiExpo

- Kävijämäärä ollut laskussa
- Iso osa kävijöistä haastatteluiden perusteella oppilaskunnan hallituksessa. Miten saada mukaan myös muita nuoria?

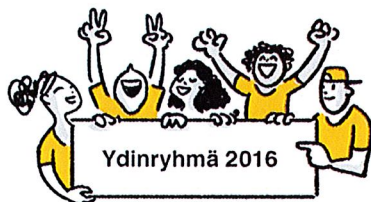
Oppilaskuntapäivät ja yliormestarin oppilaskuntapäivät

- Miten saada oppilaskuntapäivillä ja yliormestarin oppilaskuntapäivillä läpikäydyistä asioista tietoa kouluun myös ei-osallistuneille nuorille?

35

PALMU

Edustuksellinen toiminta: Ydinryhmä

En olisi muuten äänestänyt, ellei ehdokkaana olisi ollut tuttu tyyppi

Jos sinne pääsee, niin pääsee alkeasti vaikuttamaan.

Ydinryhmä toimii hyvin sinänsä, mutta ei saisi olla pelkkä lausuntoautomaatti. Virkamies

Ydinryhmä houkuttelee vain aktiivisia, vaikuttamaan pyrkiviä nuoria. Virkamies

Vaatii sen, että tuntee ihmisiä.

En ole etsimällä etsinyt mutta missään ei tule vastaan mitä ne on tehnyt.

Ydinryhmän viestikkään eivät mene perille, nuorten laajempi joukko ei ota vastaan, koska ydinryhmä ei ole sellaista porukkaa, johon he haluaisivat kuulua. Virkamies

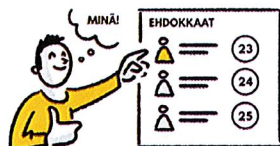
Ryhmän toiminta on aavistuksen pilloissa. Mitä he ovat keskustelleet tai saaneet aikaan? Opettaja

36

PALMU

Ydinryhmävaali

YDINRYHMÄVAALIIN EHDOLLE ASETTUNUT

Vetovoimatekijät

- Tarjoaa hyvän kanavan nuorille, jotka haluavat vaikuttaa asioihin omaa asuinalueitaan ja kouluaan laajemmin
- Mahdollisuus päästä harjoittelemaan edustuksellista vaikuttamista
- Sosiaalisen verkoston laajeneminen ja virkamiehiin tutustuminen
- Uusien asioiden ja taitojen oppiminen
- Halu satsata omaa aikaa

Syitä olla äänestämättä tai lähtemättä mukaan

- Ydinryhmän toiminnasta ei tietoa nuorten laajalla joukolla: mitä ovat saaneet aikaan?
- Heikko usko omiin kykyihin toimia ydinryhmässä, koska toimintaa ei tunneta: "osaanko olla oikein"?
- Moni nuori jättää äänestämättä, koska:
 - Ei usko, että äänestämällä voi vaikuttaa
 - Ei ole kavereita ehdolla
 - Kirjautuminen on teknisesti haastavaa
- Ei rohkeutta lähteä ehdolle, jos kaveripiiri on suppea
- Ei halua edustaa muita
- Vie paljon aikaa
- Ryhmäytyminen koetaan vaikeaksi

PALMU

37

Ydinryhmässä toimiminen

Hyvät kokemukset toiminnasta ja odotukset

- Vuorovaikutustaitojen parantuminen ja itseluottamuksen kasvu
- Oman sosiaalisen verkoston laajentuminen: muihin nuoriin ja virkamiehiin tutustuminen
- Uusien asioiden ja taitojen oppiminen
- Erilaiset retket

Kokemusta lannistavat

- Erilaisten tapahtumien ajoittuminen heti kauden alkuun tuntuu monesta raskaalta
- Osa nuorista ei koe toimintaa varten saatua koulutusta riittävänä
- Toimintatapa ja tekeminen ei vastaa ennalta saatua mielikuvaa
- Odotusten hallinta: Osa nuorista kaipaisi ydinryhmälle virallisempaa asemaa ja enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa suoraan kaupungin rakenteisiin. Osa taas haluaisi tehdä enemmän konkreettisia ja pienempiä tekoja.

PALMU

38

Edustukselliset

Lähtökohta

- Toistaiseksi tuottaa vaikuttamisen kokemuksia lähinnä osallistujille
- Aktiivisuus jakautuu vuoden aikana

Fokus jatkossa

- Nuorten tiedoisuuden lisääminen ydinryhmän aikaansaannoksista vaalikauden aikana
- Toiminnan konkretisoiminen nuorten kokemusten kautta, kun kannustetaan ehdolle lähtemisessä
- Koulussa hallituksen ulkopuolisiin fokuoiminen

Mittarit

- Ehdokasmäärän kasvu, uusista kouluista ydinryhmäläisiä
- Osaako ulkopuoliset nimetä aikaansaannoksia

Potentiaali lisätä osallisuuskokemuksia massoille

Aktivismin tukeminen

Lähtökohta

- Ei liitetä mielikuvaan Ruudista
- Aloitteisuudesta ei tiedetä
- Tällä hetkellä suurin haaste nuorille sen kommunikointi, että Ruuti luo mahdollisuuksia jokapäiväiseen toimintaan

Fokus jatkossa

- Tietoisuuden lisääminen aloiteteuudesta ja tukea valmistelun
- Voiko kouluaikaa käyttää?
- Mahdollisuuksien avaaminen muiden onnistumisten kautta: paremmin näkyviin mitä tukea nuorisotyöntekijöiltä voi saada
- Nuorisotyöntekijöiden kansalaistoimintataitojen vahvistaminen

Potentiaali lisätä osallisuuskokemuksia massoille

Tapahtumat

Lähtökohta

- Osalle nuorista arvo muodostuu virkamiehiin tutustumisesta – voiko tuottaa kevyemmin ja useammille?
- Vuosikelloon kalenteroidut tapahtumat toimivat huonosti yhteiskehittämisen areenoina tai pääasiallisena tiedotuskanavana

Fokus jatkossa

- Odotusten hallintaan panostaminen: mitä virkamiehen kannattaa odottaa, toteutusvalmiita ideoita vs. mahdollisuus oppia nuorilta, auttaa eteenpäin
- RuutiExpoon lisää kävijöitä toimintojen yhdistämistä
- Viestinnän haasteet ratkaistava muulla tapaa kuin tapahtumia järjestämällä
- Suunniteltaessa kysyttävä: mitä tavoitellaan, onko muita keinoja?

Mittarit

- Kävijämäärä ja suositteluhalkkuus

Potentiaali lisätä osallisuuskokemuksia massoille

Osallistuva budjetointi, yhteissuunnittelu ja kehittäminen

Lähtökohta

- Opettajat eivät osaa kertoa, mistä Ruutibudjetissa on kyse, nuoret eivät tiedä mistä ideat tulevat
- Konkretia ja vaikutusten näkeminen viehättää nuoria
- Useimmat haastateltavat kokivat lähellä tapahtuviin asioihin vaikuttamisen houkuttelevimpana, mutta myös halu vaikuttaa globaalilla tasolla tuoti esiin

Fokus jatkossa

- RuutiBudjetissa tietoisuuden lisääminen: mistä ideat tulevat
- Kaupungin osallisuusmallin osallistuva budjetointi tulee rinnalle
- Voiko nuorisotoimen osallistuva budjetointi laajentua alakouluun?
- Koulun sisäisiin asioihin vaikuttamisessa kannustusta uudesta opetussuunnitelmasta
- Yhteiskehittämisen tukeminen

Potentiaali lisätä osallisuuskokemuksia massoille

Ruuti-kokonaisuus ja -brändi

PALMU

Ruuti-brändi nyt

Kaupunkikoneisto

Ruuti on hyvä majakka kaupunkilaisten osallistamiselle, mekin tehdään ja halutaan tehdä osallistavia asioita, joita me ei kutsuta Ruudiksi.

Oppilaskunnan ohjaavana opettajan olen meidän koulusta se, jota Ruuti kiinnostaa eniten. Minäkään en näköjään tiedä tästä juuri mitään ja annan nuorille aivan väärää tietoa?

Nuoret

Ruuti on ydinryhmä, joka vaikuttaa nuorten asioihin Helsingissä. En tiedä mitä ne on saaneet aikaan ja mitä ne tekevät.

Ruuti on asia joka on tarkoitettu sellaisille, jotka haluaa harrastaa politiikkaa. Ei mulla ole sellaisia taitoja, en tiedä ketkä saa asettua ehdolle.

PALMU

Nuorten mielikuva Ruudista

Havaitut vahvuudet

- Ruuti liitetään nuorten vaikuttamismahdollisuuksiin ja kaupunkiin
- Brändi tunnetaan laajasti (2/3 NK:n 2016 haastattelemista nuorista tunsi brändin)
- Ruuti tunnetaan erityisesti ydinryhmävaalien, tapahtumien ja RuutiBudjetin kautta

Havaitut haasteet

- Ruuti ei hahmotu jokapäiväisenä lupauksena tukea jokaisen nuoren vaikuttamiskokemuksia
- Ruuti tunnetaan kapeasti: saavutuksia ja ei-edustuksellisia toimintamuotoja ei tunneta.
- Näyttäytyy helposti "politiikkaharrastajien" juttuna, joka vaatii erityistaitoja.

42

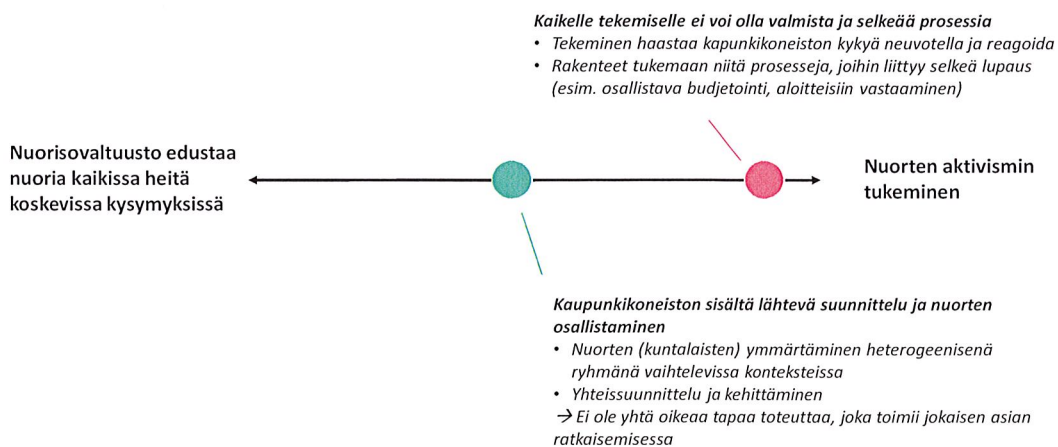
PALMU

Kaupungin sisällä koetaan sekavaksi

- Tuottajille konkretisoituu: mitä kaikkea tähän kuuluu, mitä pitäisi kuulua, miten kertoa tästä?
- Sidosryhmät: opettajien ja nuorisotyöntekijöiden vaikea saada kiinni ja kertoa kokonaisuudesta
 - Osaaminen: kokonaisuudesta kertominen, kuuluu brändiin tai ei
- Ruuti tulee olemaan monipuolinen kokonaisuus, mikäli ydintavoitteesta halutaan pitää kiinni
 - Työntekijöiden opastaminen

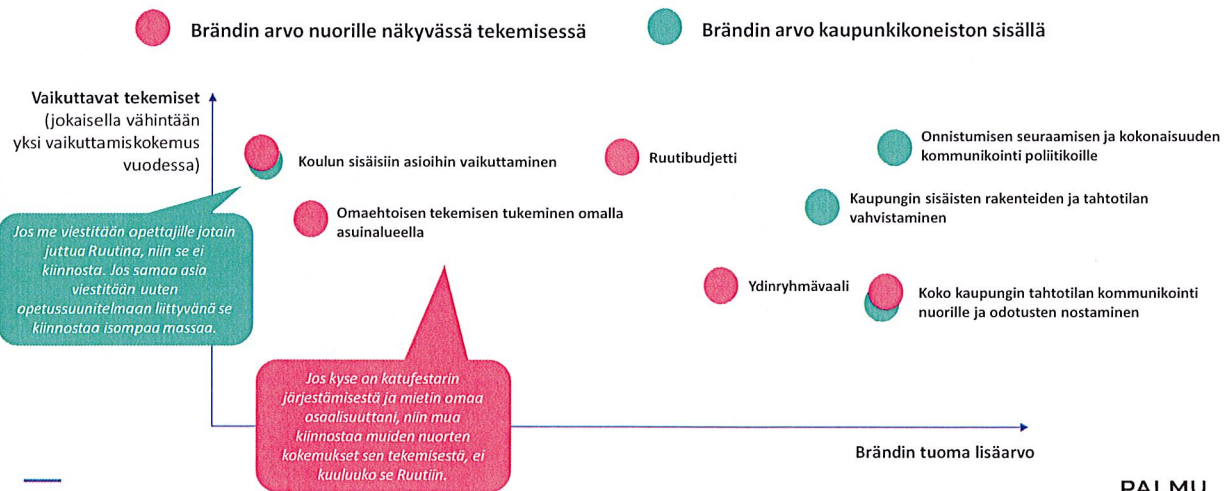
PALMU

Keskeneräisyys on osa Ruutia

PALMU

Merkittävät tekemiset ja brändin lisäarvo

Brändin ei tule määritellä tekemistä

- Brändin ei tule sanella sitä mitä kaupunki tekee Ruudin tavoitteen saavuttamisen eteen
 1. Missä ja minkälaisien nuorten vaikuttamiskokemusten tukeminen lisää eniten tavoitteeseen saavuttamista
 2. Tekemisen fokus ja keinojen valinta
 3. Vähemmän vaikuttavien ja resursseja vievästä tekemisestä luopuminen

Viestinnän suunta

- Vähemmän puhetta Ruudista, enemmän tekemisen sisällöstä
 - Konkretisointia vertaisten kokemusten kautta mitä eri toiminnoissa tehdään
 - Konkreettisia esimerkkejä, minkälaista tukea kaupungilta voi odottaa
 - Konkretisointia, mitä taitoja tarvitsee
- Viestinnän haaste Ruudin jokapäiväistäminen nuorille
 - Miten lisätä nuoria kohtaavien työntekijöiden kykyä kertoa kokonaisuudesta ja mahdollisuuksista
- Ruutibrändi ja hissipuheen suunta
 - **Koko kaupungin** yhteinen tavoite, että **jokaisella** nuorella on vähintään yksi vaikuttamiskokemus vuodessa
 - Vaikuttaminen on sitä, että osallistuu itselle sopivalla tavalla tärkeän asian edistämiseen tai paremmaksi tekemiseen
 - Tämän toteutumiseksi kaupunki panostaa seuraaviin asioihin...

Kaikki ei ratkea
paremmalla
viestinnällä

Nuorten vaikuttamiskokemusten synnyttäminen on aikuisten motivaatiosta ja kyvykkyydestä kiinni:

- Nuorisotyöntekijöiden kansalaistoimintataidot ovat tärkeitä
- Työntekijöiden näkemät onnistumiset: motivaatio tehdä "Ruuti-työtä" pysyy yllä jatkossakin
- Työntekijöiden taito kertoa ja houkutella nuoria mukaan erilaisiin vaikuttamistoimintoihin

Kaupunki organisaationa avautunut paljon viime vuosina, osallisuusmyönteistä ajattelua tullut paljon. Työntekijän pitää kuitenkin itse nähdä se arvo, mikä tulee ihmisten ja erityisesti nuorten osallistamisesta päätöksentekoon. Virkamies

Tärkein asia on työote. Ei julisteilla tehdä ihmeitä. Virkamies

Nuoret heijastelevat yleistä asenneilmapiiriä: jos aikuiset eivät usko voivansa vaikuttaa, niin mistä nuorille se usko tulisi? Virkamies

Kehitysajatuksia ja skenaarioita

Kehitysajatuksia ja skenaarioita

- Aktivismin tukeminen: oman kädenjäljen jättäminen toiminnan kautta
- Koulu aktivismin ja yhteiskehittelyn alustana
- Yhteiskehittämisen tukeminen
- Ruudin johtaminen
- Kohderyhmän laajentaminen
- Tapahtumien tarkoituksen kirkastaminen

PALMU

Aktivismin tukeminen

Miten lisätä itse tekemällä vaikuttamisen kokemuksia?

Haastatelluista nuorista monet suosivat **toimintaa ja tuloksia** tapana vaikuttaa asioihin. Vaikutukset ja herätteet on monelle helpompi löytää lähiympäristöstä. Aktivismia ei tule mieltää kapinoinniksi vaan asioiden paremmaksi tekemiseksi ja oman kädenjäljen jättämiseksi.

- Moni nuorista koki mielikuvan "toimintaryhmiin liittymisestä" aikaa vievänä
- Kynnys voi muodostua siitä "halutaanko minut mukaan juuri tuohon porukkaan".
- Yksin toimiminen tuntuu voimattomalta tai tylsältä.

Tästä syystä suosittelemme keskittymää "aloittamisen tukemiseen" – miten madalta kynnystä pyytää apua nuoriso-ohjaajilta. Miten tuoda tieto mahdollisuuksista nuorisotalon ulkopuolelle?

Ovatko ratkaistavat haasteet

- Viestinnänhaasteita?
- Nuorisotyöntekijöiden kansalaistoimintataitojen vahvistamisen haasteita?

52

PALMU

Koulu aktivismin ja yhteiskehittämisen alustana

- Uusi opetussuunnitelma ohjaa kouluja lisäämään oppilaiden mahdollisuuksia vaikuttaa koulun sisäisiin asioihin
- Hyvä keino lisätä arkisia vaikuttamiskokemuksia, jotka ovat helposti saavutettavissa ja tulokset nähtävissä nopeasti
- Tulee onnistumaan paremmin ilman Ruuti-brändiä liittämistä

ITSELLE TÄRKEÄN ASIAN EDISTÄMINEN LUKUKAUDEN (JA OPPITUNTtien) AIKANA

- Haastatellut oppilaat mielsivät skenaarion koulusta irralliseksi, koska tähän liittyi mieluva tunneita pois jättäytymiseen.
- Ideatasolla positiivisesti suhtautuvat yläkoulun opettajat mielsivät vaikeasti toteutettavaksi, koska uusi opetussuunnitelma tuo toistaiseksi paljon kehityshaasteita muutenkin.
- Voisiko tukea koulun ulkopuolisilla verkostoilla ja kytkeä ilmiöpohjaiseen oppimiseen
- Toistaiseksi haastateltu yläkoulun opettajia aiheesta, olisiko helpompaa alakoulun puolella?
- Voiko liittyä Helsingin uuteen osallisuusmalliin?

53

PALMU

Yhteiskehittämisen tukeminen

Meitäkin voisi kiinnostaa pienimuotoinen osallistuva budjetointi, ehkä ne nuorisotyöntekijät pystyisi sparraamaan siihen? Virkamies

Nuorten osallisuus pitää saada agendalle uuden toimialamallin myötä. Kysymys kuuluu, et, miten sen tekee ja miten saa käytänteitä muutetuksi, kun työmäärät painavat päälle. Edellyttää myös työkkulttuurin muutosta. Virkamies

Mistä on kyse

- Nuorten vaikuttamiskokemusten vahvistaminen on koko kaupunkikoneiston oppimisen asia
- Kaupunki muuttuu yksikkö ja yksilöt kerrallaan
- Osassa yksiköitä on enemmän halua kuin taitoa

Pohdittavaksi

- Voivatko "Ruuti-aktiivit" (esim. nuorisotyöntekijät) toimia jatkossa nykyistä enemmän muille kaupungin yksiköille tukena nuorten osallistamisessa
- Auttaa kiteyttämään nuorten näkemysten kirjoja ja löytämään suunnitteluhaasteen kannalta relevantteja nuoria?

Miksi?

- Haastatteluiden perusteella nuoret olivat halukkaita puhumaan omista kokemuksistaan ja antamaan oman näkemyksensä itseään kiinnostavissa aiheissa suunnittelun tueksi ilman painetta edustaa "nuoria"

54

PALMU

Kenen tulisi johtaa Ruutia

- Ruudin onnistuminen vaatii onnistumista muiltakin kuin nuorisotoimelta ja opetustoimelta, koska
 - nuorten kiinnostuksen kohteet eivät rajoitu näiden tahojen vaikutusvallassa oleviin asioihin
 - muiden proaktiivisuus on myös nuorten etu
- Tästä huolimatta on luonteva **vastuuttaa** ne, joiden perustehtävä on
 - kohdata nuoria päivittäin
 - tehdä kaupungista nuorille kivempi paikka
 - vastata kasvatuksesta
- Tulee huolehtia siitä, että nuoret löytävät tavan vaikuttaa aikuisten hallitsemassa maailmassa itselle luontevalla tavalla

Kohderyhmän laajentaminen?

- Yksi kysymys arvioinnille oli, tulisiko Ruudin kohderyhmää laajentaa
- Laajentamisen lisäksi tulisi myös terävöittää sitä, minkälaisiin profiileihin fokuoiminen on nykyisessä kohderyhmässä tärkeää
- Jos kohderyhmää päätettäisiin laajentaa, ratkaistavia kysymyksiä olisivat
 - Hyödyttääkö laajentaminen nykyistä kohderyhmää, jos pitäisi valita jompikumpi suunta
 - Mitä laajentaminen käytännössä tarkoittaisi?
- Jos toimintaa laajennettaisiin, ehdotuksemme olisi laajentaa pikemmin nuorempiin kuin yli 17-vuotiaisiin, koska heidän tavoittaminen on helpompaa ja osallistaminen tukee nykyisen kohderyhmän kyvykkyyksien voimistumista

Tapahtumissa kehitettävää

Nykytila

- Vuosikelloon kalenteroitujen tapahtumien tuottaminen vie paljon resursseja
- Vuosikelloon sidotut tapahtumat toimivat huonosti yhteiskehittämisen alustoina
 - Eri rytmisyys organisaatioiden kehitysprosessien kanssa
 - Puun takaa tuleviin ehdotuksiin vaikea reagoida
- Katteettomat lupaukset tuottavat pettymyksiä

Jatkossa

- Tapahtumien tavoitteen kirkastaminen: mihin niitä tarvitaan ja mihin niitä kannattaa käyttää?
- Tapahtumien kohderyhmän pohtiminen ja tarkentaminen: tehdäänkö niitä nuorille vai poliitikoille ja virkamiehille?
- Poliitikkojen ja virkamiesten valmistelu nuorten kohtaamiseen jo ennen tapahtumaa
- Sen pohtiminen, miten nuorten osallisuuskokemusta ja kohtaamisia päättäjien kanssa voisi lisätä
- Tapahtumien ajankohdan ja yhdistämisen pohtiminen: voisiko esimerkiksi RuutiExpon ja Päätäjämiihin yhdistää?

Jotta nuorten ääni saadaan kuulumaan, tulee saada ihmisten ääni yleensä kuulumaan kaupungin päätöksenteossa. Toimintakulttuurin tulisi muuttua avoimemmaksi ulkopuolisille: Ruuti ei voi onnistua kaupungissa, joka ei kuule ja toimi yhteistyössä kaupunkilaisten kanssa. -Virkamies

PALMU